

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/36/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319208132
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8319208132.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci žalobcu: Z. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX A., právne zastúpený JUDr. Anton Wagner - advokát, Kudlovská 1, 066 01 Humenné proti žalovanej: V. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ul. A. XXX/XX, XXX XX J. I., právne zastúpená JUDr. Veronika Ruščanská - advokátka, Mierová 1908/52, 066 01 Humenné, o zaplatenie 1.415 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č. k. 9C/52/2019-117 zo dňa 21.05.2021 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku I. v časti o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 175 EUR v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti rozsudok zrušuje a vracia vec súdu 1. inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol nasledovne: Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.415 eur, a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Súd priznáva žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 126 ods. 1, § 149 ods. 1, § 142 ods. 1 OZ. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby. Strany sporu žili v družskom vzťahu a položky pod poradovým číslom 1 - 16, ako hnuťelné veci, vniesol do rodinného domu žalovanej žalobca. V priebehu spoločného nažívania nadobudli navyše krbovú pec a rozkladaciu látkovú súpravu. Tvrdenie žalovanej, že položky 12 daroval žalobca rodičom a položka 4 neexistuje, nijakým spôsobom nebolo nepreukázané. Svoje rozhodnutie odôvodnil aj dobrými mravmi a z týchto dôvodov žalobe vyhovel. Pokiaľ išlo o krbovú pec a sedaciu rozkladaciu súpravu, tieto v tomto prípade, keďže boli nadobudnuté za trvania družského pomeru, postupoval obdobne ako pri vyporiadaní vecí nadobudnutých v manželstve. Čo sa týka ostatných vecí, mal za to, že tieto boli riadne špecifikované.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalovaná. Hlavným odvolacím dôvodom bolo, že súd prvej inštancie mal použiť predovšetkým ust. § 126 ods. 1 OZ a žalobca mal využiť svoje právo ako vlastníka hnuťelných vecí a tieto mal žiadať vydať. Najprv aj takéto výzvy poslal, aj keď sa nedostali do dispozičnej sféry žalovanej, no neskôr zmenil a žalobu podal na plnenie vo finančnom vyjadrení hodnoty týchto vecí. Žalovaná sa domnieva, že vlastne ide už o opotrebované, nie nové veci a žalobca o ne záujem nemá, preto aj žiada výplatu finančných prostriedkov, čo však nie je správne. Žalobca býval ešte 2 týždne po ich rozchode v tomto rodinnom dome a mal dost času si zobrať všetky veci, ktoré považoval za svoje vlastníctvo. Ešte žalovaná po švagrovi, ktorého navrhla vypočít

mu poslala drobné osobné veci, ktoré zabudol v jej dome. Vo vzťahu k hnutelným veciam trvá na tom, že položku 4 neexistuje a položka 12, teda stoličky, kuchynské tmavomodré, drevené v rozsahu 4 ks, daroval žalobca jej rodičom Q. a B. E.. Pokiaľ išlo o krbovú vložku a rozkladaciu sivú gaučovú súpravu, boli kúpené výlučne z jej finančných prostriedkov, keďže v tom čase prebiehalo nad majetkom žalobcu oddĺženie a konkurzné konanie a nedisponoval žiadnymi finančnými prostriedkami. Preto navrhol zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie a vrátiť na ďalšie konanie.

4. K odvolaniu sa vyjadril žalobca, ktorý trval na svojich prednesoch. Uviedol, že pred podaním žaloby postupoval tak, aby došlo k mimosúdному vyporiadaniu vecí, dvakrát vyzval žalovanú na vydanie týchto vecí, zásielky nevyzdvihla, nereagovala a z toho dôvodu sa rozhodol podať žalobu v tomto znení. Jej tvrdenia sú nepravdivé.

5. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací prejednal rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 378, §379 a § 380 CSP. Zistil, že odvolanie podala oprávnená osoba v zákonom stanovenej lehote a že odvolanie žalovanej je čiastočne dôvodné. Súd prvej inštancie zistil skutkový stav, na základe čiastočne dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom.

6. Podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastník na právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania vecí od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

7. Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak medzi podielovými spoluvlastníkmi nedôjde k dohode zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie a návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pri tom na veľkosť podielu a na účelné využitie vecí. Ak nie je rozdelenie vecí dosť dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom, prihliadne pri tom na to aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom.

8. Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150.

9. Z obsahu spisu je možné zistiť, že spor medzi stranami nebol v tom, že žili ako druh a družka v rodinnom dome, ktorý patril vo výlučnom vlastníctve žalovanej. Tento rodinný dom bol zapísaný na LV č. XXXX, k. ú. J. I., súp. č. XXX, ktorý stojí na parc. R. XXX/X. Sporné neboli okolnosti, že žalobca vniesol do tohto rodinného domu hnutelné veci, ktoré vymenoval v žalobe pod položkami 1 - 16. Veci krbová pec a sedacia súprava rozkladacia látková sivá bola zakúpená za trvania ich družského vzťahu.

10. Odvolací súd sa oboznámil s obsahom spisu, s odôvodnením rozhodnutia súdom prvej inštancie a odvolaním žalovanej. V časti vydania hnutelných vecí, ktoré sú uvedené v bodoch 1 - 16 tohto rozsudku, z podanej žaloby, stanoviska žalobcu, ale aj vyjadrenia žalovanej vyplýva, že tieto hnutelné veci patrili do výlučného vlastníctva žalobcu a tieto vniesol do rodinného domu, patriaceho žalovanej. Možno preto prisvedčiť dôvodom uvedeným v odvolaní žalovanej, že žalobca vystupujúc ako vlastník týchto hnutelných vecí má nárok na ochranu podľa § 126 Občianskeho zákonníka. Stanovisko žalovanej bolo, že predžalobné výzvy sa nedostali do jej dispozičnej sféry.

11. Žalobca mal zotvrať na svojom nároku vo forme vydania hnutelných vecí a finančná náhrada za ňu by prichádzala do úvahy len ako eventualita v prípade, že tieto veci neboli by k dispozícii, čo však je v rozpore s tým, čo uviedla v konaní žalovaná, ktorá je ochotná veci, ktoré sú predmetom tejto finančnej náhrady v bode 1 - 16 k dispozícii. Sporné sú položky 4 a 12, ich spornosť vyplývala už z vyjadrenia žalovanej k žalobe. Z týchto dôvodov odvolací súd zrušil rozsudok týkajúci sa náhrady za položky 1 - 16 tak v podobe finančného plnenia tak, ako to urobil žalobca v žalobe a prevzal to súd prvej inštancie do svojho výroku. Ochrana vlastníckeho práva žalobca mal uplatniť vo forme žaloby o vydanie hnutelných vecí, ktorá je typickou žalobou pre tieto nároky, pozná ju ustálená judikatúra, odkazuje na ňu aj § 126 Občianskeho zákonníka a prípadné finančné plnenie prichádza do úvahy len ako eventuálny výrok v prípade, že tieto hnutelné veci neexistujú.

12. Vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania vecí od toho, kto mu ju neoprávnene zadržáva (§ 126 ods. 1 OZ). (rozsudok NS ČR, sp. zn. 22 Cdo 740/99)

13. Podľa § 126 ods. 1 OZ má vlastník právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje, najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje. (Rozsudok NS ČR, sp. zn. 22 Cdo 1090/2000)

14. Odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie vo vzťahu k dvom položkám v celkovej sume 350 eur a tak, ako ich uplatnil žalobca v žalobe samostatným titulom. Dve položky, krbovú pec a sedáciu súpravu rozkladáciu, látkovú, sivú nadobudli strany sporu v priebehu družského vzťahu. V tomto prípade je opodstatnené konštatovať, že nadobudli tieto nehnuteľnosti do podielového spoluvlastníctva. Veci sú v dispozícii žalovanej, a preto žalobca vystupuje ako podielový spoluvlastník a je možné analogicky postupovať podľa týchto zásad uvedených v § 150 Občianskom zákonníku. Žalobca má nárok na náhradu polovice hodnoty nadobudnutých vecí, ktoré sú v dispozičnej sfére u žalovanej. Obrana žalovanej uvádzaná v odvolaní, že žalobca bol insolventný, bol nad ním vyhlásený konkurz, má množstvo exekúcií a má k dispozícii pokladničný doklad o nákupe kachľovej pece, nie je samo o sebe okolnosťou, ktorá by mohla vyvodiť záver súdu o tom, že boli nadobudnuté výlučne z finančných prostriedkov žalovanej. Takýto dôkaz zo strany žalovanej nebol predložený. Nesporné v konaní bolo, že žalobca a žalovaná žili v družskom vzťahu dlhodobejšie a zdieľali spoločnú domácnosť, preto možno v tomto prípade vychádzať z toho, že nadobudli tieto veci do podielového spoluvlastníctva a vyporiadava sa tento podiel finančnou náhradou s tým, že veci ostávajú k dispozícii u žalovanej.

15. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorí z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Ak teda žalovaný tvrdil, že kúpnu cenu zaplatil, bolo jeho povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti. Ak tu existovali dôkazy na podporu tvrdenia žalobcu, že žalovaný doposiaľ kúpnu cenu v požadovanom rozsahu, v žalovanom rozsahu, nezaplatil, bolo úlohou súdu označené a navrhnuté dôkazy účastníkmi konania zákonným spôsobom vykonať, dôkazy vyhodnotiť podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. júna 2010, sp. zn. 5Obo/52/2010). V zmysle čl. 8 CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podporiť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

16. Úlohou súdu prvej inštancie bude po doručení rozhodnutia odvolacieho súdu vypočítať strany sporu, vychádzať zo žaloby a z vyjadrenia žalovanej vykonať návrhy na dokazovanie. Po vyriešenej spornosti existencie položky 4 a 12, túto spornosť treba odstrániť a po tomto, ak nedôjde k zmene žaloby v časti vydania hnuiteľných vecí, ak sa preukáže ich existencia v položkách 1 - 16, takto formulovanú žalobu zamietnuť.

17. O trovách odvolacieho konania súd prvej inštancie rozhodne v ďalšom konaní podľa § 396 ods. 3 CSP.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).